

RISTIKKO- AKATEMIA

www.ristikkoakatemia.fi

Suomen ensimmäinen sanaristikko...

"Englannissa on nykyään kulkutautina leviämässä eräs ongelmamuoto, n. s. ristosanaongelmat, joista jo on ilmestynyt useita kirjojakin ja jotka näkyvät saavuttavan suurta suosiota arvoituksista pitävän yleisön keskuudessa. Olemme sommitelleet suomeksi

tähän tuollaisen tyypillisen ristosanarakenne-elman ja tarjoamme sen nyt kaikkien, niin suurten kuin pienten, niin nuorten kuin vanhojen tuumiskeltavaksi. Ehkä siinä piilee jokin tuon vaarallisen ongelmakuumeen siemen, niin että sama harrastus siirtyy tänne meillekin."

Näillä sanoilla esitteli **Nuori Voima** -lehti kilpatehtävän **Ristosana-koriste** torstaina 5.2.1925. Tehtävä on tiettävästi ensimmäinen julkaistu suomalainen sanaristikko.

Laatijan nimeä ei valitettavasti kerrottu, mutta mahdollisesti laatija oli lehden päätoimittaja Ilmari Jäämaa, joka on kirjoittanut ajanviettekirjoja, mm. Nuorten kokeilijain ja keksijäin kirja, Taikakirja ja Ajanvietteen ihmekirja. Toinen ehdokas ristikon laatijaksi on lehden avustajana toiminut Yrjö Karilas,

jonka toimittamia teoksia ovat mm. Pikku Jättiläinen, Mieleni minun tekevi ja erilaisia ajanvietetehtäviä kuten sanaristikoita sisältävä Antero Vipunen. Ei kuitenkaan ole tiedossani, laatiko Karilas tehtäviä itse vai käyttikö hän vain muiden laatimia tehtäviä.

... ja seuraavat kaksi

Kaksi päivää myöhemmin eli lauantaina 7.2.1925 sanomalehti **Ilkan Perhepiiri**-lauantaillitteessä julkaistiin kilpatehtävä:

"Tämänkertainen tehtävämme on n.s. ristosana-ongelma. Siinä on valkoiset ruudut täytettävä kirjaimilla, joista muodostuu sanoja vaakasuoaraan ja pystysuoaraan luettaessa. Parasta on ruudulliselle

paperille piirtää tämän näköinen kuvio ja ristata mustalla merkityt ruudut, joihin ei tule kirjaimia."

Samana päivänä myös **Suomen Kuvalehdessä** julkaistiin ristosana-arvoitus, jota on tähän asti pidetty ensimmäisenä suomalaisena sanaristikkona. Ristikon laati nimimerkki Suometar, jonka tunnetumpi nimimerkki oli Serp.

Juha Hyvönen

Lähetätkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia